

ДАЙДЖЕСТ НОВИН

ПОДАТКИ | ТЦ | ОБЛІК | ПРАВО

15.01.2023

ВАЖЛИВІ ЗМІНИ ЗАКОНОДАВСТВА	3
Оновлено порядок ведення військового обліку на підприємствах	3
ПДВ	3
Особливості зазначення у ПН/РК коду товару згідно з УКТ ЗЕД	3
ПДФО та ВЗ	3
Сума неоподаткованої благодійної допомоги у 2023 році	3
ТРАНСФЕРТНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ	3
Спеціальні правила з ТЦ для резидентів Дія Сіті	3
КОНТРОЛЬОВАНІ ІНОЗЕМНІ КОМПАНІЇ (КІК)	4
Відповідальність контролюючої особи у період воєнного стану	4
ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ	4
Призупинення обов'язків щодо нарахування індексації заробітної плати	4
ІНШЕ	5
Порядок отримання лікарняних з 1 січня 2023 року	5
ДУМКА ЕКСПЕРТІВ	5
Рішення про відмову у реєстрації ПН / РК – обмежені строки оскарження	5
Адміністрування податків: в 2023 році	6
Практичне застосування Переліку територій для застосування податкових пільг	7
СУДОВА ПРАКТИКА	8
Зупинення реєстрації ПН: контролюючі органи та реальність операцій	8
Несвоєчасна реєстрація ПН за незалежних від платника обставин – без штрафу	9
КОНТАКТИ	10

ВАЖЛИВІ ЗМІНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Оновлено порядок ведення військового обліку на підприємствах

З 5 січня 2023 року почав діяти новий Порядок організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів затверджений [Постановою Кабміну](#).

Порядком визначено механізм організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів, у тому числі, підприємствами, установами та організаціями, а отже, юрособами-роботодавцями.

Для організації військового обліку на підприємствах рекомендуємо під час приймання працівників на роботу звертати увагу на інформацію, яка зазначається у їхніх військово-облікових документах.

ПДВ

Особливості зазначення у ПН/РК коду товару згідно з УКТ ЗЕД

З 01.01.2023р. окремі позиції кодів товарів згідно з УКТ ЗЕД (версії 2022 року) зазнали змін у порівнянні з кодами товарів згідно з УКТ ЗЕД (версії 2017 року).

Своєю чергою, [ДПС](#) навела правила заповнення графи 3.1 (код товару згідно з УКТ ЗЕД) розділу Б податкової накладної та розрахунку коригування.

Отже, при складанні ПН на постачання товарів, придбаних до 31 грудня 2022 року включно слід застосовувати коди УКТ ЗЕД версії 2017 року, а при складанні ПН на придбані чи імпортовані товари починаючи з 1 січня 2023 року – нові коди.

ПДФО та ВЗ

Сума неоподаткованої благодійної допомоги у 2023 році

[ДПС зазначає](#), що у 2023 році не включається до оподаткованого доходу сума нецільової благодійної допомоги, у тому числі матеріальної, що надається резидентами – юридичними або фізичними особами на користь платника податку протягом звітного податкового року сукупно у розмірі, що дорівнює 3760,00 гривень.

Тому, наприклад, якщо новорічні подарунки дарувалися у 2023 році, то вартість неоподатковуваних подарунків обчислюватиметься виходячи уже з нового неоподаткованого розміру встановленого на 01.01.2023р.

ТРАНСФЕРТНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ

Спеціальні правила з ТЦ для резидентів Дія Сіті

[ДПС](#) нагадує, що першим звітним періодом для спеціального режиму оподаткування резидентів Дія Сіті є 2022 календарний рік.

Під час провадження діяльності резидентами Дія Сіті – платниками податку на особливих умовах ставка податку на прибуток встановлюється у розмірі 9 відсотків бази оподаткування, окрім випадків коли резидент Дія Сіті є контрольованою особою або провадить контрольовані операції, що не відповідають принципу «витягнутої руки».

Окремою базою оподаткування в спеціальному режимі оподаткування резидентів Дія Сіті буде сума невідповідності контрольованої операції принципу «витягнутої руки».

Тому, якщо резидент Дія Сіті здійснює контрольовані операції, умови яких не відповідають принципу «витягнутої руки», база оподаткування податком на прибуток підприємств за такими операціями визначається на окремому рівні.

КОНТРОЛЬОВАНІ ІНОЗЕМНІ КОМПАНІЇ (КІК)

Відповідальність контролюючої особи у період воєнного стану

[ДПС](#) повідомляє, що за неповідомлення контролюючою особою контролюючого органу про:

1. набуття частки в іноземній юридичній особі, утворенні без статусу юридичної особи;
2. початок здійснення фактичного контролю за іноземною юридичною особою;
3. відчуження частки в іноземній юридичній особі;
4. припинення здійснення фактичного контролю над іноземною юридичною особою

у строки, передбачені пп.39-2.5.5 ПКУ, контролююча особа у якій виник обов'язок щодо подання Повідомлення контролюючому органу:

1. у період воєнного стану з 24.02.2022 по 23.11.2022 року звільняється від відповідальності за неподання Повідомлення і штраф, передбачений пп.120.7 ПКУ не накладається;
2. у період воєнного стану, починаючи з 24.11.2022 року, не звільняється від відповідальності, передбаченої пп.120.7 ПКУ.

Нагадуємо, що у разі відсутності можливості своєчасно виконати свій податковий обов'язок контролююча особа звільняється від передбаченої ПКУ відповідальності з обов'язковим виконанням таких обов'язків протягом шести місяців після припинення або скасування воєнного стану в Україні.

ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ

Призупинення обов'язків щодо нарахування індексації заробітної плати

За роз'ясненнями [Держпраці](#), усі роботодавці отримали послаблення на 2023 рік у вигляді призупинення обов'язків щодо нарахування індексації заробітної плати.

Не зважаючи на це, власник або уповноважений ним орган може прийняти рішення про додаткові стимулюючі виплати у зв'язку з високим рівнем інфляції в Україні.

Тобто, кожен роботодавець за власним бажанням може скористатися іншим механізмом підвищення заробітної плати.

ІНШЕ

Порядок отримання лікарняних з 1 січня 2023 року

З 1 січня 2023 року уповноваженим органом управління в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та від нещасного випадку на виробництві визначено Пенсійний фонд України (далі – ПФУ). Згідно [роз'яснень ПФУ](#) для отримання лікарняних потрібно:

1. подати заяву-розрахунок через особистий електронний кабінет страхувальника на вебпорталі електронних послуг (форма заяви-розрахунку залишилась незмінною);
2. для подання заяв-розрахунків, не потрібно укласти договір про визнання КЕП;
3. якщо з певних причин не можна скористатися електронним кабінетом то заяву-розрахунок можна скласти в паперовій формі та подати її до будь-якого сервісного центру ПФУ;
4. умови здійснення виплат за лікарняними не змінились;
5. ПФУ має здійснювати фінансування коштів для виплати лікарняних протягом 3-х днів після надходження заяви-розрахунку.

Відповіді ПФУ на найпоширеніші питання щодо страхових виплат можна переглянути [тут](#).

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ

Рішення про відмову у реєстрації ПН / РК – обмежені строки оскарження

Як ми повідомляли раніше, [Законом №2836-IX](#) з 03.01.2023р. **відновлено строки подання та розгляду скарг на рішення про відмову у реєстрації ПН/РК в ЄРПН**. Протягом усього 2022 року такі строки були призупинені.

Отже, з 03.01.2023р. діють базові правила ПКУ, встановлені для мирного часу, щодо строку оскарження відповідних рішень **в досудовому порядку - 10 робочих днів** з дня, наступного за днем отримання таких рішень.

При цьому згідно змін, внесених Законом №2836-IX до п.69.9 п.69 підр.10 р.ХХ ПКУ, для ДПС України на період дії воєнного стану в Україні встановлено спеціальний строк розгляду таких скарг та наслідки його пропуску:

1. розгляд скарг здійснюється протягом 10 робочих днів з дня отримання скарги (а не 10 календарних днів, як це встановлено для мирного часу);
2. якщо вмотивоване рішення за скаргою не надсилається платнику протягом вказаного строку, скарга вважається повністю задоволеною з дня, наступного за останнім днем зазначеного строку.

Якщо платник податків планує оскаржувати рішення про відмову у реєстрації ПН/ПК в ЄРПН в **судовому порядку**, потрібно брати до уваги наступні строки звернення до суду:

1. **3 місяці** з дня отримання рішення за скаргою – якщо скарга подавалася і була відхилена (Постанова ВС від 21.07.2022р. у справі №380/3951/20: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/105358961>);
2. **6 місяців** з дня отримання рішення про відмову в реєстрації – якщо скарга не подавалася (Постанова ВС від 27.01.2022р. у справі №160/11673/20: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/103034921>).

Звертаємо увагу, що процесуальне законодавство допускає можливість обґрунтованого об'єднання в одному позові вимог про скасування більше ніж 1 рішення про відмову в реєстрації ПН /ПК.

Адміністрування податків: в 2023 році

Зважаючи на повномасштабну війну в Україні, 2022 рік був надзвичайно насиченим на різні події, зокрема, і в податковій сфері.

Тому спробуємо сфокусувати вашу увагу щодо окремих, на нашу думку, важливих та актуальних на сьогодні питань.

1. На початок 2023 року **допускається** проведення наступних податкових перевірок (п.69.2 підрозділу 10 розділу XX ПКУ):
 - камеральних перевірок;
 - документальних позапланових перевірок:
 - за зверненням платника податків;
 - з питань ТЦ;
 - у разі реорганізації, припинення, закриття суб'єкта підприємницької діяльності, провадження про визнання банкрутом платника податків, зняття з обліку;
 - щодо подання платником податків декларації із заявленим бюджетним відшкодуванням та/або від'ємним значенням ПДВ більше 100 тис. грн.;
 - щодо дотримання граничних строків надходження товарів за імпортними операціями та/або валютної виручки за експортними операціями;
 - щодо оподаткування доходів, отриманих нерезидентами із джерелом їх походження з України та/або самих нерезидентів (їх представництв);
 - фактичних перевірок.
2. **Планові перевірки** наразі знаходяться під **мораторієм**. Проте ДПСУ затвердила [План-графік документальних планових перевірок](#) на цей рік.

Рекомендуємо періодично відслідковувати появу можливих змін як щодо скасування призупинення на проведення даних перевірок, так і щодо інформації про перелік компаній для перевірки.

3. Для оскарження результатів дозволених перевірок діють **стандартні правила** щодо **строків**, і зупинення за п.69.9 підрозділу 10 розділу XX ПКУ не застосовується.

4. Строки оскарження рішення про відмову в реєстрації ПН / РК протягом 2022 року були призупинені, але починаючи з 03.01.2023 року – **відновлені**.
5. Строки давності, встановлені у ст.102 ПКУ (зокрема, й щодо перевірок у сфері ТЦ, подання уточнюючих розрахунків), – **зупинені**.

Таким чином, до загального строку у 1095 днів (відповідно 2555 днів – для ТЦ) не включається період карантину та режиму воєнного стану.

А, отже, потенційно можливий період перевірки збільшується відповідно на час дії карантину та воєнного стану.

6. Для надання відповідей на запити податкових органів щодо надання інформації та її документального підтвердження (в т. ч. стосовно ТЦ), які пред'являються не в межах перевірок, перебіг строків, на нашу думку, **призупинений** в силу п.69.9 підрозділу 10 розділу ХХ ПКУ.

Тобто діє «воєнний мораторій», незважаючи на скасування «карантинного мораторію».

При цьому хотіли б підкреслити, що положення п.52-8 підрозділу 10 розділу ХХ ПКУ («карантинний мораторій») можуть створювати ілюзію відновлення строків для надання відповідей на запити за ст.73 ПКУ.

Наприклад, у ситуації із запитами ТЦ вважаємо, що зазначене в діючій редакції п.69.9 підрозділу 10 розділу ХХ ПКУ формулювання «подання документів (повідомлень), у т. ч. передбачених ст.39 ПКУ» немає підстав тлумачити як таке, що має на увазі відповіді на запити контролюючого органу відповідно до ст.73 ПКУ.

Втім, наразі спрогнозувати підхід податкових органів до даного питання складно, не можемо виключати відмінне бачення з їхньої сторони.

У зв'язку з цим просимо сприймати наведене вище як професійну позицію, яка може не співпадати з позицією відповідальних органів/осіб. В будь-якому випадку, в кожній конкретній ситуації слід визначати оптимальний план взаємодії з контролюючими органами, виходячи з існуючих ризиків та актуальної практики й аналітики.

Практичне застосування Переліку територій для застосування податкових пільг

Окремими нормами ПКУ передбачено податкові пільги, які діють у період воєнного, надзвичайного стану та поширюються на певні території. Такий перелік територій мав бути визначений Кабінетом Міністрів України. Але [Кабмін передав](#) ці повноваження Мінреінтеграції.

У свою чергу, [Наказом Мінреінтеграції від 22.12.2022р. №309](#) затверджено [Перелік територій](#) на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією (далі – Перелік).

Але питання практичного застосування Переліку поки що залишається відкритим. Оскільки для зменшення податкових зобов'язань згідно п.69 підр.10 розд.ХХ ПКУ щодо, зокрема:

1. плати за землю (земельний податок та орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності);
2. екологічного податку;
3. податку на нерухоме майно

- потрібно визначитися з періодом, за який можна **зменшити податкові зобов'язання**, зокрема, **за 2022 рік**.

ПКУ передбачено, що тимчасово, **на період з 1 березня 2022 року по 31 грудня року, наступного за роком, у якому припинено або скасовано воєнний, надзвичайний стан**, не нараховуються та не сплачуються податкові зобов'язання з вищеперелічених податків стосовно територій, на яких ведуться (велися) бойові дії, або на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями Російської Федерації.

З огляду на вищезазначене, ми бачимо два можливі варіанти трактування норм ПКУ:

1. за замовчуванням, звільнено від нарахування та сплати окремих податків з березня по грудень 2022 року за умови що певна територія хоча б якийсь період часу була окупованою або на ній ведуться (велися) бойові дії;
2. строк дії пільги обмежується строком визначеним у Переліку.

Поки що податківці не висловили свою думку з цього приводу. Тому, не виключено, що ДПС:

- дозволить застосовувати пільгу лише протягом періоду зазначеного в Переліку,
- або погодиться із застосуванням пільги протягом усього періоду, що прописаний в ПКУ.

Наразі спеціалісти контакт-центру ДПС обіцяють, що найближчим часом відповідні роз'яснення буде розміщено у ЗІР.

Отже, зараз на розсуд платника податку можна:

1. уточнити (зменшити) податкові зобов'язання на підставі норм ПКУ з урахуванням періоду зазначеного у відповідній нормі або за період вказаний у Переліку (без гарантії що не прийдеться уточнюватися повторно);
2. отримати ІПК і уточнити податкові зобов'язання на підставі запропонованих податківцями дій з урахуванням конкретних обставин;
3. дочекатися офіційних роз'яснень ДПС і вже після цього здійснити уточнення.

СУДОВА ПРАКТИКА

Зупинення реєстрації ПН: контролюючі органи та реальність операцій

Верховний Суд ([постанова ВС від 07.12.2022р.](#) у справі №500/2237/20) звернув увагу, що під час реєстрації ПН податковий орган **не має аналізувати** в повній мірі господарські операції платника податку щодо їх реальності.

І **лише** на підставі податкової перевірки може бути проведена змістовна оцінка господарських операцій.

Н.В! Незважаючи на те, що висновки ВС є обов'язковими для органів влади, мало ймовірно, що контролюючі органи у своїй діяльності оперативно візьмуть до відома висловлену ним позицію.

Несвоєчасна реєстрація ПН за незалежних від платника обставин – без штрафу

Верховний Суд у [Постанові від 01.12.2022р. по справі № 640/18804/19](#) розглянув справу в якій платник податку надіслав на реєстрацію податкові накладні за допомогою програмного забезпечення М.е.доc., використовуючи «Єдине вікно подання електронної звітності», але не отримав квитанцію про прийняття або неприйняття податкових накладних. При цьому на сайті податкового органу містилось повідомлення про перенавантаження серверу та запити щодо отримання відомостей з ЄРПН обробляються із затримкою в часі.

В такій ситуації Верховний Суд зазначив, що платник податку виконав свій обов'язок щодо своєчасного направлення податкових накладних для реєстрації в електронній системі документообігу, а тому він не може нести відповідальність за несвоєчасну реєстрацію податкових накладних з незалежних від нього обставин.

Хоча рішення Верховного Суду є позитивним для платника податків, очікувати на подібну лояльність від ДПС України на стадії досудового оскарження рішень про застосування штрафних санкцій на даний момент вкрай складно.

КОНТАКТИ

Департамент клієнтського сервісу

tetiana.potapenko@keynas.com

+38 (067) 468 36 20

mariia.khomenko@keynas.com

+38 (067) 464 35 95

Департамент консалтингу

sergii.kucherenko@keynas.com

Юридичний департамент

maksim.zhukov@keynas.com

04119 Україна, м. Київ,
вул. Білоруська, буд. 36А, оф. 204

+38 (067) 523 89 00

info@keynas.com

www.keynas.com

www.tagalliances.com